

žádný, i odkazuje se na podrobný nález znalce, z něhož nedostatek řečených podmínek vysvítá sám sebou, takže dobré zdání znalcem k tomu v tom smyslu přičiněné, jest jen nezbytným logickým důsledkem nálezu.

Čís. 5401.

Pro vymáhání nároku cukrovarů proti Československé melasové komisi (v likvidaci) o nedoplatek kupní ceny za melasu, již od ní komise koupila za účelem dalšího prodeje, jest pořad práva přípustným.

(Rozh. ze dne 29. října 1925, R I 882/25.)

Proti žalobě slovenských cukrovarů na Československou melasovou komisi v likvidaci v Praze o 259.474 Kč namítla žalovaná komise nepřípustnost pořadu práva. S o u d p r v é s t o l i c e (zemský soud v Praze) námitce vyhověl a žalobu odmítl. R e k u r s n í s o u d zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva. D ů v o d y: Prvý soud odmítl žalobu pro nepřípustnost pořadu práva z toho důvodu, že prý se žalující strana soukromoprávního důvodu na vydání zažalovaných 259.474 Kč vůbec nedovolává a že rozhodování o jejím nároku spadá do oboru pravomoci úřadů správních. Z důvodu prvního soudu je zřejmo, že první soud považuje žalobní nárok za nárok veřejnoprávní. S názory těmito nelze souhlasiti. Jest ovšem pravda, že Čsl. komise melasová byla jakožto státní orgán pověřena dohledem nad výrobou a spotřebou melasy, jakož i úpravou obchodu melasou a že jí tudíž byly přikázány funkce v oboru veřejnoprávním, avšak nebudiž přehlíženo, že komise byla ustavena jako osoba právnická, jako samostatný právní podmět v oboru soukromoprávním, a že byla v tomto oboru činná, pokud provozovala činnost obchodní. Tuto obchodní činnost vyvíjela jmenovitě, pokud nakupovala melasu pod závěru danou, a s ní podle příslušných nařízení nakládala (čl. 8 nař. čís. 619/20). Že tato obchodní činnost melasové komise spadala do oboru soukromoprávního, o tom nezůstávají příslušná nařízení žádných pochybností a stačí v této příčině poukázati na čl. 9, 10 a 15 nařízení čís. 610/19 a na čl. 9, 12 a 14 nařízení čís. 619/20. Podle přednesu žalující strany vyvozuje táž svůj žalobní nárok z obchodního spojení jednotlivých žalobců se žalovanou komisí, záležejících v tom, že melasová komise kupovala od žalujících firem melasu k vývozu do Rakouska určenou za plnou cenu přejímací, jež činila 63 Kč za 1q, že jim však vyplácela pouze 48 Kč za 1 q a nedoplatek 15 Kč skládala do zvláštního fondu, který měl býti vydán průmyslu cukrovarnickému k rozdělení na jednotlivé cukrovary dle poměru výroby každého cukrovaru za účelem zlepšení přejímací ceny, čímž mělo se cukrovarům dostati stejnoměrné náhrady za to, že jim bylo oněch 15 Kč na 1 q strhováno. Vzniklo-li tudíž zažalovaných 259.474 Kč z oněch nedoplateků přejímací ceny, sluší na věc pohlížeti tak, jakoby se strana žalující domáhala náhrady nedoplateků přejímací ceny, stranou žalovanou jí zadržovaných, a vyvozuje tudíž strana žalující své nároky z kupních úmluv mezi žalujícími firmami a stranou žalovanou, nebo-li z oba-
polného obchodního spojení. To je poměr ryze soukromoprávní a proto náleží o nárocích z tohoto poměru rozhodovati řádným soudům (§ 2

zákona čís. 121/23 a vyhláška čís. 70/24 sb. z. a n.). Veškeré úvahy prvního soudu o tom, jaký význam má usnesení plenární schůze Čsl. komise melasové ze dne 14. března 1919 pro nabytí subjektivních práv strany žalující, jsou v nynějším období sporu předčasné, a soud rekursní poznamenává k nim pouze tolik, že ono usnesení, kterým bylo disponováno o fondu melasovou komisí založeném, spadalo rovněž do oboru soukromoprávní působnosti této komise jako osoby právnické, která u výkonu své obchodní činnosti onen fond založila a spravovala. Poněvadž, jak shora dovozeno, strana žalující uplatňuje v tomto sporu nárok soukromoprávní, o němž náleží rozhodovati řádným soudům, měl první soud námitku nepřipustnosti pořadu práva jako bezdůvodnou zamítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Žalované straně nepodařilo se doličiti nesprávnost napadeného usnesení a vyvrátiti jeho správné důvody. V podstatě vyčerpávají se všechny její námitky poukazem k ustanovení §u 9 vládního nařízení ze dne 14. listopadu 1919, čís. 610 sb. z. a n. a čl. 8 vládního nařízení ze dne 12. listopadu 1920, čís. 619 sb. z. a n., že proti všem nařízením a opatřením československé komise melasové přísluší účastníkům stížnost do jednoho týdne po oznámeném nařízení komise k ministerstvu pro zásobování lidu. Žalovaná strana přehlíží, že toto ustanovení platí právě jen pro nařízení a opatření, uvedená podrobně v týchž člancích obou nařízení, jež ovšem komise vydává jako orgán státní správy, a které proto podléhají přezkumu nadřízených ministerstev. Žaloba cukrovarů nenapadá však nějaké nařízení neb opatření melasové komise, nýbrž vymáhá na ní jako právnické osobě, tedy podmětu majetkových práv a závazků, nedoplatek přejímací ceny za melasu koupenou od nich za účelem dalšího prodeje do Rakouska, tvrdíc, že komise byla povinna platiti za ni 63 Kč za 1 q, zaplatila však posud jenom 48 Kč, a že nedoplatek jest již splatným. Takto uplatněný nárok jest nárokem soukromoprávním, k rozhodování o něm jsou podle §u 1 j. n. příslušny řádné soudy, jak ostatně bylo uznáno v §§ 1 a 2 zákona ze dne 8. června 1923, čís. 121 sb. z. a n. Námitka, že zažalovaný příplatek byl melasovou komisí vybírán s úmyslem, by byl rozdělen mezi cukrovary jako dobrovolný příplatek, může po případě vésti k zamítnutí žalobního nároku, ale nemůže býti důvodem pro odmítnutí žaloby pro nepřipustnost pořadu práva.

Čís. 5402.

Stavební ruch (zákon ze dne 25. ledna 1923, čís. 35 sb. z. a n.).

Vyvlastňovatel, žádaje podle §u 8 (3) zák. o vklad vlastnického práva na vyvlastněné nemovitosti pro sebe, musí podle §u 7 (2) zák. prokázati listinami k návrhu připojenými, že došlo k vyvlastnění a že náhrada za vyvlastněnou nemovitost byla za podmínek §u 7 (1) zák. hotově zaplácena neb u knihovního soudu složena.

(Rozh. ze dne 29. října 1925, R I 891/25.)